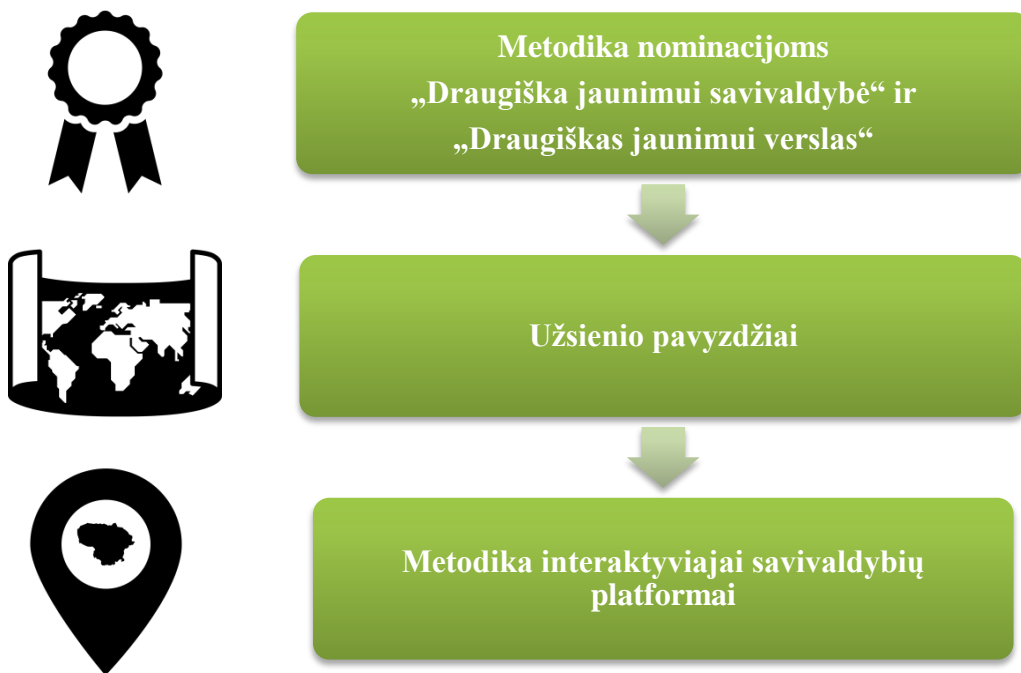

Regioninės jaunimo politikos stiprinimas

Gabrielė Krupovič ir Julius Mitė
2016 m. lapkričio mėn.

DRAUGIŠKOS JAUNIMUI NOMINACIJOS

Tikslas

Toliau pateikta apklausa yra skirta išsiaiškinti kuo daugiau gerųjų pavyzdžių (ne senesnių nei 2015m.) tiek verslui, tiek savivaldybėms prisidedant prie jaunimo situacijos gerinimo visoje Lietuvoje bei įgyvendinant regioninę jaunimo politiką savivaldybėse.. Siekiama nutraukti vien jaunimo problemų kėlimą ir negatyvų požiūrį į fenomenus, susijusius su Lietuvos jaunimu ir regionais: didėjančią vidinę migraciją į miestus, emigraciją, darbo, laisvalaikio ir savirealizacijos galimybių trūkumą. Gerieji pavyzdžiai užkrečia, tad svarbu juos pastebėti, dalintis, įkvėpti kitus ir patiems būti įkvėptiems. Taigi šių nominacijų siekis yra pastebėti dėl jaunimo dedamas pastangas, apdovanoti, pasidalinti. Taip pat labai svarbu už sėkmingai įgyvendinamas jaunimo politikos priemones apdovanoti ne tik savivaldybes, bet ir verslus – taip skatinant verslo įsitraukimą į viešojo sektoriaus veiklą, socialinę verslo atsakomybę už jaunąją kartą.

Eiga

Lapkričio 30 – sausio 20 dienomis epilietis.lrv.lt platformoje bus patalpinta apklausa (<http://epilietis.lrv.lt/lt/formos/regionines-jaunimo-politikos-stiprinimas>), skirta nominuoti „Draugiškas jaunimui savivaldybes“ bei „Draugiškus jaunimui verslus“. Apklausa gali pildyti trijų grupių atstovai:

- **Savivaldybių:** pildo savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius su partneriais, tvirtina savivaldybės jaunimo reikalų taryba, siekiant gauti „Draugiškos jaunimui savivaldybės“ nominaciją
- **Verslo:** pildo verslo atstovai, siekdami gauti „Draugiško jaunimui verslo“ nominaciją
- **Jaunimo:** pildo jaunimo atstovai - po vieną arba grupėmis – siekdami nominuoti verslus „Draugiško jaunimui verslo“ nominacijai

Suformuoti klausimynai yra pateikiami 1.1, 1.2 ir 1.3 šio dokumento dalyse. Nuo atsakymo į pirmąjį klausimą priklauso tolimesnis klausimyno turinys.

Vertinimas

Savivaldybių nominacijoms ir verslo nominacijoms bus suburtos atskiros vertinimo komisijos, kurios susirinks laikotarpiu nuo sausio 20 iki vasario 1 ir įvertins kandidatus nominacijoms gauti.

Nominacijos-apdovanojimai

Nominacijas „Draugiška jaunimui savivaldybė“ ir „Draugiškas jaunimui verslas“ steigia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Jaunimo skyrius. Apdovanojimai vyks 2017m. vasario mėnesį. Nominacijų skelbimo metu, savivaldybių ir verslo atstovai bus apdovanojami diplomais bei dovanomis, taip pat gaus „Draugiškas jaunimui“ ženkliuką, kurį galės naudoti tiek grafinio failo formatu internetinėse svetainėse, tiek lipduko, tiek kitomis formomis.

1.1

Klausimynas nominacijai „Draugiška jaunimui savivaldybė“

1. Esate savivaldybės ar verslo atstovas? (pasirinkti)
 - Savivaldybės
 - Verslo
 - Jaunimo (14–29 m.)
2. Kokiai savivaldybei atstovaujate? (pasirinkti)
 - pasirinkti 1/60
3. Prašome pridėti Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos protokolą, kai buvo svarstomas kandidatavimas į „Draugiškos jaunimui savivaldybės“ nominaciją.
 - pridėti 1 dokumentą
4. Ar norėtumėte pradėti ilgalaikį tarpinstitucinį bendradarbiavimą su kita savivaldybe jaunimo politikos srityje: iš arti susipažinti su jos gerosiomis patirtimis, jas perimti bei pasidalinti savosiomis?
5. Kokioje regioninės jaunimo politikos srityje jums dar trūksta patirties, kompetencijų? Kurią sritį norėtumėte sustiprinti?
6. Kuriuos iš šių kriterijų atitinka jūsų savivaldybė?
(Jeigu atitinka, aprašykite konkrečias priemones, geruosius pavyzdžius (80-300 žodžių))

Nr	Kriterijai
1	Savivaldybėje aiškiai reglamentuota jaunimo politikos įgyvendinimo tvarka <i>Pvz.: patvirtintas jaunimo politikos problemų sprendimo planas, 2013-2018 metų jaunimo politikos gairės ar kiti strateginiai dokumentai, kuriuose reglamentuotas tiek kryptingas jaunimo problemų sprendimas, tiek jaunimo įtraukimas į sprendimų priėmimą; jaunimo dalyvavimo užtikrinimas savivaldybėje nesant RJOT; SJRK pareigybė atitinka pavyzdinį aprašymą, sudaromi metiniai veiklos planai, rengiamos ataskaitos, t.t.</i>
2	SJRK inicijuoja ar prisideda prie regiono jaunimui reikšmingų projektų <i>Pvz.: SJRK padeda regiono jaunimui rašyti projektus, konsultuoja projektų vykdymo metu, įsitraukia į įvairias darbo grupes, visuomenines ir socialines akcijas, susijusias su jaunimu, koordinuoja jaunimo ir vietos bendruomenių partnerystę teikiant metodinę pagalbą, t.t.</i>
3	SJRT veikla yra kryptinga, aktyviai įtraukia jaunimą į sprendimų priėmimą, atsižvelgia į jo nuomonę <i>Pvz.: SJRT renkasi bent kartą per du–tris mėnesius, sprendžia ne tik finansinius, bet ir jaunimui aktualius strateginius klausimus, atsižvelgia į jaunimo pasiūlymus, inicijuoja tyrimus, susijusias su jaunimu, vertina jaunimo politikos kokybę savivaldybėje, SJRT veikloje dalyvauja aukšto lygmens savivaldybės politikai, vykdomi posėdžiai pagal poreikį, veikla planuojama, viešinamos ataskaitos t.t.</i>
4	Savivaldybė įtraukia jaunimo atstovus į strateginių sprendimų priėmimą savivaldybėje, ne tik SJRT, bet ir kitų komitetų, darbo grupių veiklą <i>Pvz.: Jaunimo atstovai įtraukiami į kitų komitetų, susijusių su jaunimu, darbą, tokiose kaip švietimo, jaunimo sveikatos, kultūros, kitose srityse.</i>

5	Savivaldybė bendradarbiauja, stiprina ir palaiko jaunimo organizacijas ir savivaldas
	<i>Pvz.: jaunimo organizacijų finansavimas, bendrų projektų ir renginių vykdymas, konsultacijos su jaunimo atstovais, mokymų organizavimas savivaldų ir jaunimo organizacijų atstovams, patalpų suteikimas jaunimo ar jaunimo organizacijų veikloms, t.t.</i>
6	Savivaldybėje aktyviai veikia regioninė jaunimo organizacijų taryba
	<i>Pvz.: RJOT atstovai dalyvauja SJRT posėdžiuose bent kartą per du-tris mėnesius, juose teikia pasiūlymus, į kuriuos savivaldybė atsižvelgia, palaiko ryšį ne tik su savivaldybe, bet ir su kitomis su jaunu susijusiomis įstaigomis (atviri jaunimo centrai, jaunimo darbo centras, JTBA), skatina jaunimo dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, pozityvias jaunimo iniciatyvas, t.t.</i>
7	Savivaldybė prisideda prie jaunimo nedarbo skaičiaus mažinimo, kuria paskatas pritraukti investicijas, kurti naujas darbo vietas jaunimui arba pritraukti jaunos specialistus dirbti būtent šioje savivaldybėje
	<i>Pvz.: į savivaldybę pritrauktos vietos ir užsienio investicijos, darbo vietų jaunimui sukūrimas, naujų darbo vietų kūrimo finansavimas, lengvatos jaunimui kuriant ar vystant verslą, savisamdos skatinimas, jaunų specialistų samdymas savivaldybėje ir partnerių institucijose, t.t.</i>
8	Savivaldybė skatina jaunimą atlikti profesinę praktiką ir prisideda prie praktikos galimybių kūrimo
	<i>Pvz.: jaunimas informuojamas apie profesines galimybes, kviečiamas ir priimamas atlikti praktiką savivaldybėje, arba savivaldybė kuria paskatas ir galimybes gauti praktiką ar stažuotę regioninėse įmonėse, organizacijose, t.t.</i>
9	Savivaldybė skatina jaunimo verslumą, sudaro palankias sąlygas jaunimo verslo pradžiai
	<i>Pvz.: verslumo skatinimo renginiai, mokymai, finansinės verslo steigimo lengvatos jaunimui, konsultacijos verslo pradžios klausimais, patalpų jaunimo verslui suteikimas, mokesčių lengvatos, kompensuojamos palūkanos už paskolas, verslo mentorystės tinklas, t.t.</i>
10	Savivaldybė bendradarbiauja su švietimo institucijomis, skatina švietimo inovacijų sklaidą, skatina jaunimą tapti mokytojais
11	Savivaldybė prisideda prie jaunimo neformaliojo švietimo ir neformaliojo ugdymo plėtros
	<i>Pvz.: savivaldybė prisideda prie jaunimo neformaliojo švietimo krepšelių finansavimo, remia neformaliojo ugdymo ir švietimo paslaugas teikiančias organizacijas, t.t.</i>
12	Savivaldybė sudaro sąlygas integruotis į visuomenę ir švietimo sistemą kitataučių arba emigrantų vaikams
13	Savivaldybės švietimo įstaigos suteikia galimybę moksleiviams socialines valandas atlikti nevyriausybinėse, jaunimo organizacijose ar kitose įstaigose už mokyklos ribų
14	Savivaldybė sudaro sąlygas atvirų jaunimo centrų ir erdvių plėtrai
	<i>Pvz.: savivaldybė finansuoja atvirus jaunimo centrus ir erdves, vysto gatvės darbą su jaunimu, plečia mobilių paslaugų jaunimui prieinamumą</i>
15	Savivaldybė nuosekliai remia darbuotojus, dirbančius su jaunimu, finansuoja jų etatus ir veiklą
16	Savivaldybė prisideda prie savanorystės galimybių kūrimo, savanorystės skatinimo
17	Savivaldybė naudojami naujoviškais jaunimo informavimo priemonėmis
	<i>Pvz.: savivaldybė naudojami socialiniais tinklais, jaunimo informavimo taškais ar Eurodesk atstovybėmis siekdama informuoti jaunimą, naudoja mobiliąsias aplikacijas, palaiko ryšį su jaunimu informacinių technologijų pasaulyje</i>
18	Savivaldybėje sėkmingai įgyvendinamos profesinio orientavimo priemonės: jaunimas konsultuojamas darbo rinkos paklausos, karjeros pasirinkimų klausimais
	<i>Pvz.: savivaldybės švietimo įstaigose tikslingai veikia profesinio informavimo centrai, suteikiamos</i>

	<i>konsultacijos, vystomas bendradarbiavimas tarp jaunimo, jaunimo darbo centro, savivaldybės, verslų ir kitų įstaigų siekiant suorientuoti jaunimą karjeros pasirinkimo klausimais, vykdomas profesinis veiklinimas (darbo aplinkos stebėjimas realioje darbo aplinkoje), t.t.</i>
19	Savivaldybėje vyksta tarpžinybiniai posėdžiai su verslo, kultūros, švietimo atstovais įgyvendinant savivaldybės jaunimo politiką, duodantys rezultatų
20	Savivaldybė dalinasi gerosiomis patirtimis jaunimo politikoje su partneriais iš kitų savivaldybių
21	Savivaldybė vykdo projektų, su užsienio partneriais, įgyvendinant jaunimo politiką ir įtraukiant jaunimo atstovus
22	Savivaldybėje rūpinamasi jaunimo psichikos, fizine ir reprodukcine sveikata, skiriamas dėmesys specifinėms jaunimo sveikatos problemoms ir jų sprendimui
23	Savivaldybėje veikia programos, skirtos alkoholio, tabako, kitų priklausomybių prevencijai ir tų problemų sprendimui
24	Savivaldybė sudaro sąlygas kūrybinei jaunimo saviraiškai <i>Pvz.: savivaldybė kviečia jaunimą koncertuoti miesto renginiuose, suteikia patalpas jaunimo parodoms, finansuoja muzikos instrumentų pirkimą, t.t.</i>
25	Savivaldybė prisideda prie jaunimo kultūrinio gyvenimo skatinimo <i>Pvz.: organizuoja kultūros renginius, kultūros centrų veiklą orientuoja į jaunimo poreikius, suteikia nuolaidas jaunimo bilietams, finansuoja jaunuosius menininkus, t.t.</i>
26	Savivaldybėje išvystyta jaunimo laisvalaikio infrastruktūra <i>Pvz.: jaunimas turi įvairių laisvalaikio praleidimo galimybių kultūros, sporto ir kitose srityse už jaunimui prieinamą kainą, ši infrastruktūra išvystyta ne tik savivaldybės centre, bet ir periferijose, taip pat įtraukia įvairaus amžiaus jaunimą</i>
27	Savivaldybėje yra erdvių, kuriose jaunimas gali nemokamai naudotis internetu, jos geografiškai tolygiai paskirstytos visoje savivaldybėje, nesutelktos tik miesto centre
28	Savivaldybėje sudarytos palengvintos sąlygos jauniems žmonėms įsigyti, nuomoti būstą, gauti kompensaciją už išlaidas būsto įsigijimui ar nuomai
29	Savivaldybėje sudarytos geros sąlygos susisiekimo ir transporto, kuriuo naudojasi jaunimas, problemoms spręsti
30	Savivaldybė įgyvendina projektus, skatinančius jaunimo reemigraciją ar grįžimą į regionus, teikia individualizuotas paslaugas grįžusiam į savivaldybę gyventi jaunimui ar prie tokių projektų prisideda
31	Savivaldybė vykdo projektų jaunoms šeimoms arba 18-29 metų amžiaus jaunimui
32	Savivaldybė palaiko ryšį su išvykusi iš savivaldybės jaunimu, kuria regioninį iš savivaldybės kilusių kraštiečių tinklą, suteikia jiems galimybę prisidėti prie prasmingų projektų vystymo regione
33	Savivaldybė organizuoja įvairias jaunimą įtraukiančias pilietines ir socialines akcijas
34	Savivaldybės vykdoma veikla atsižvelgia į visų jaunimo grupių poreikius <i>Pvz.: atsižvelgiama į visų amžiaus grupių, taip pat jaunimo, gyvenančio kaimuose ir mažesniuose miesteliuose, toliau nuo savivaldybės centro, poreikius. Atsižvelgiama į lyčių lygybės, tautinės, rasinės, seksualinės, religinės tolerancijos aspektus įgyvendinant jaunimo politiką</i>
35	Savivaldybė prisideda prie jaunimo nusikalstamumo prevencijos, iš įkalinimo įstaigų grįžusio jaunimo integracijos
36	Papildomas gerasis pavyzdys (neatitinka ankstesnių kriterijų)

1.2

Klausimynas nominacijai „Jaunimui draugiškas verslas“: pildo verslo atstovai

1. Esate savivaldybės ar verslo atstovas?

- Savivaldybės
- **Verslo**
- Jaunimo (14-29 m.)

2. Įmonės pavadinimas

3. Verslo steigimo juridinė forma:

- Uždaroji akcinė bendrovė
- Akcinė bendrovė
- Individuali įmonė
- Mažoji bendrija
- Kita _____

4. Prašome prisegti pasirašytą dokumentą, patvirtinantį, kad į nominaciją aplikuoja įgaliojimus tam turintis asmuo bei įrašyti kontaktinius duomenis

5. Kuriuos iš šių kriterijų atitinka jūsų verslas?

(Jeigu atitinka, aprašykite konkrečias priemones, geruosius pavyzdžius (80-300 žodžių)):

Kriterijai	
1	Verslas įdarbina jaunimą
2	Verslas suteikia galimybę jaunimui atlikti aukšto lygio profesinę praktiką, stažuotę <i>Pvz.: jaunimas turėtų būti patenkintas atlikta praktika, galėti įgyti reikšmingos patirties, nebūti užkrautas per daug darbų, jaunimui turėtų būti suteikta galimybė dirbti su įdomiais, reikšmingais darbais ir t.t.</i>
3	Verslas remia jaunimo savanorystę nevyriausybinėse organizacijose <i>Pvz.: verslas suteikia jauniems darbuotojams galimybes savanoriauti NVO, verslas teigiamai žiūri į darbuotojų savanorystę, šviečia jaunimą apie savanorystės naudą ir galimybes, t.t.</i>
4	Verslas rengia nemokamus mokymus jaunimui <i>Pvz.: verslas rengia nemokamus mokymus savo jauniems darbuotojams, studentams, t.t.</i>
5	Verslo atstovai laikosi nediskriminacijos politikos <i>Pvz.: verslo atstovai rimtai traktuoja jaunus darbuotojus, jų nelaiko prastesniais už daug stažo turinčius darbuotojus, suteikia jaunimui tokias pačias sąlygas kaip ir kitiems darbuotojams, turi aiškiai surašytas taisykles dėl jaunimo nediskriminacijos, į jaunimo diskriminacijos atvejus žiūri rimtai ir juos sprendžia ir t.t.</i>
6	Verslo atstovai lanksčiai žiūri į jauną darbuotoją <i>Pvz.: verslas pripažįsta lankstų darbo grafiką, leidžia šalia darbo savanoriauti, mokytis, suderinti</i>

	<i>darbo grafiką su egzaminais, kitomis veiklomis, yra lankstus jaunų šeimų atžvilgiu, t.t.</i>
7	Verslo atstovai ugdo jaunimo lyderystę <i>Pvz.: verslas suteikia galimybes lyderiauti jauniems darbuotojams, moko jaunus darbuotojus lyderystės, verslo atstovai užsiima lyderystės mokymais ir kita</i>
8	Verslo atstovai skatina Lietuvos jaunimo verslumą. Dalyvauja verslumo skatinimo renginiuose, mokymuose
9	Verslo atstovai priima į darbą be subsidijos niekur nedirbančius, nesimokančius ir mokymuose nedalyvaujančius jaunuolius (NEET)
10	Verslo atstovai palaiko NEET jaunimą darbo vietoje ir po valstybinės paramos baigimosi <i>Pvz.: verslas skiria papildomą dėmesį NEET jaunimui, verslas neatleidžia NEET jaunimo po subsidijos termino pabaigos ir kita</i>
11	Verslo atstovai suteikia galimybes mokiniamis įgyti darbo patirties vasaros laikotarpiu
12	Verslo atstovai organizuoja atviras jaunimo dienas, jaunimui skirtas verslo mugės ir panašius renginius arba juose dalyvauja kaip verslo atstovai
13	Verslo atstovai turi adaptavimo programas, skirtas jaunimui, neseniai baigusiam mokslus <i>Pvz.: verslas skiria papildomą dėmesį naujiems jauniems darbuotojams, turi papildomus apmokymus pradedantiesiems ir kita</i>
14	Verslo atstovai aukoja labdaros organizacijoms, dirbančiomis su jaunimu
15	Verslo atstovai skatina darbuotojų savanorystę organizacijose, dirbančiose su jaunimu <i>Pvz.: verslas gali skirti specialias apmokamas valandas, skirtas savanorystei atlikti, gali papildomai mokėti už dalyvavimą savanorystės programose, suteikti dienpinigius savanoriams ir kita</i>
16	Verslas remia studentų organizacijas, asociacijas, klubus arba pavienius studentus <i>Pvz.: finansuoja studentų organizacijas, suteikia stipendijas, savo pagalbą, dalinasi kontaktais, padeda pasiekti norimų rezultatų, t.t.</i>
17	Verslo atstovai teikia nemokamas konsultacijas ir ekspertines paslaugas jaunimui ar jaunimo organizacijoms
18	Verslo atstovai įtraukia jaunimą į verslo renginius, moka už jaunų menininkų pasirodymus, t.t.
19	Verslo atstovai nemokamai ar su didele nuolaida siūlo erdves jaunimo renginiams <i>Pvz.: verslas gali suteikti nemokamai naudotis renginių įranga, savo turimomis erdvėmis, išnuomoti erdves jaunimui už žemesnę nei rinkos kainą, t.t.</i>
20	Verslo atstovai remia jaunimo iniciatyvas
21	Verslas investuoja į jaunimo švietimą ir mokslą: finansuoja studijų programas, kursus
22	Verslas investuoja į jaunus darbuotojus, kelia jų kompetencijas ir didina profesionalumą
23	Verslo atstovai teikia nuolaidas jaunimui
24	Verslas kuria patrauklias erdves jaunimui <i>Pvz. nemokamas wi-fi, atsižvelgiama į jaunimo tendencijas, inovatyvių sprendimų paieška teikiant paslaugas ir prekes</i>
25	Verslo atstovai orientuojasi į prekes ir paslaugas, skirtas jaunimui
26	Verslo atstovai organizuoja įvairias jaunimą įtraukiančias pilietines ir socialines akcijas
27	Verslo atstovai bendradarbiauja su aukštojo švietimo įstaigomis <i>Pvz.: verslo atstovai dėstytojų, dalyvauja pamokose ar paskaitose kaip kviestiniai svečiai, kitaip užsiima jaunimo švietimu</i>
28	Verslas kviečiasi jaunimą praktiškai susipažinti su veikla darbo vietoje: pvz. “šešėliaujant”,

	priimant grupinius vizitus
29	Verslo atstovai dalinasi patirtimi, lanko švietimo įstaigas, šviečia jaunimą apie verslo galimybes
30	Verslo atstovai turi iniciatyvas sujungti skirtingo amžiaus darbuotojų kartas
31	Verslo atstovai skatina jaunimą užimti vadovaujančias pareigas. Suteikia jaunimui atsakingas darbo pozicijas
32	Verslo atstovai lanksčiai žiūri į savanorystę kariuomenėje <i>Pvz.: verslo atstovai skatina atlikti pareigą Lietuvai, pozityviai žiūri į savanorius kariuomenėje, išlaiko jaunų žmonių darbo vietą, kol jie savanoriauja kariuomenėje ir t.t.</i>
33	Verslas pripažįsta jaunimo kompetencijas, įgytas savanorystės, neformaliojo ugdymo ir švietimo metu
34	Verslas dalinasi savo kontaktais ir pažintimis (užsienyje ir Lietuvoje), reikalingais jaunimo veiklos plėtrai
35	Verslas tarpininkauja dėl jaunimui palankių sprendimų priėmimo
36	Papildomas gerasis pavyzdys (neatitinka ankstesnių kriterijų)

1.3

Klausimynas nominacijai „Jaunimui draugiškas verslas“: pildo jaunimo atstovai

- Esate savivaldybės, verslo ar jaunimo atstovas?
 - Savivaldybės
 - Verslo
 - Jaunimo (14-29m.)**
- Paraišką teikiančių žmonių skaičius, vardai, pavardės
- Iš kurios savivaldybės esate?
- Esate:
 - Moksleivis (-iai)
 - Studentas (-ai)
 - Darbuotojas (-ai)
 - Mišri grupė (įrašyti)
- Verslo, kurį norėtumėte nominuoti, pavadinimas
- Kuriuos iš šių kriterijų atitinka jūsų pasirinktas verslas?
(Jeigu atitinka, aprašykite konkrečias priemones, geruosius pavyzdžius (80-300 žodžių))¹

¹ Kriterijai yra tie patys kaip 1.2 klausimyno dalyje.

2

Užsienio pavyzdžiai: draugiškumo jaunimui nominacijos

Ontarijas, Kanada
„Play Works Partnership for Active
and Engaged Youth”

Oklandas, JAV
„The Oakland Youth-Friendly
Business Network”

Slovėnija
„Slovenian Youth Friendly
Municipality Awards”

Kurdami „Draugiškos jaunimui savivaldybės” ir „Draugiško jaunimui verslo” apdovanojimus, remiamės keliais užsienio pavyzdžiais. Šie pavyzdžiai demonstruoja jau esančias programas, kurios, nors ir skiriasi nuo mūsų projekte siūlomų apdovanojimų, yra ilgametės, sėkmingos ir svariai prisidedančios prie jaunimo situacijos gerinimo. Viešojoje politikoje yra dažnai daroma klaida, kai užsienio praktikos yra perimamos tiesiogiai, neatsižvelgiant į kitos valstybės ypatumus ar skirtumus. Dėl šios priežasties, Lietuvos draugiškų jaunimui savivaldybių ir draugiškų jaunimui verslų nominacijos atmeta kai kuriuos užsienyje naudojamų praktikų aspektus, tuo pat metu perimant geriausius užsienio praktikos elementus ir pritaikant juos prie situacijos Lietuvoje. Žemiau aprašyti pavyzdžiai prisidėjo prie tikslingos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos steigiamų draugiškų jaunimui savivaldybių ir verslų nominacijų eigos, sustiprino nominacijų teikimo metodiką ir padėjo išvengti kai kurių klaidų.

Ontarijas, Kanada „Play Works Partnership for Active and Engaged Youth”

„Play Works“ programa buvo sukurta grupės jaunimo organizacijų, kurios pastebėjo, kad jaunimo situacija Ontarijo provincijoje Kanadoje žymiai blogėja. Prieš organizacijos įkūrimą jaunimas kentėjo nuo Ontarijo valstijos jaunimui skirto biudžeto sumažinimo, nuo jaunimo darbuotojų išsekimo, mažėjančio jaunimui skirtų erdvių skaičiaus, nuo prastų laisvalaikio praleidimo vietų ir nepriežiūros. Tam, kad su šiomis problemomis kovotų per pozityvumą, „Play Works” įkūrė jaunimui draugiškų bendruomenių apdovanojimus. Jaunimui draugiška bendruomenė šiuo atveju yra apibrėžiama kaip bendruomenė, kuri aktyviai palaiko, skatina ir kuria naujas galimybes jaunimui (13-19 metų) per užimtumą, žaidimą („play“). Anglų kalboje naudojama sąvoka „play” – tai bet kokia pomokyklinė neformali veikla, kuri skatina jaunimą mokytis, džiaugtis ir užsiimti jiems patinkančia veikla. Tai gali būti poilsio, sporto, laisvalaikio, menų, teatro, šokių, pilietinio

įsitraukimo, jaunimo organizacijų, savanorystės, jaunimo lyderystės veikla. Šiame kontekste, angliško „play“ atitikmuo lietuvių kalboje - užimtumas, omenyje turint visas aukščiau išvardintas jaunimo užimtumo galimybes. Bendruomenės pačios siunčia paraiškas šiai nominacijai gauti, turi atitikti 10 iš 16 žemiau įtrauktų kriterijų nominacijai gauti.

Nominacijos susidaro iš šių kriterijų:

1. Jaunimas turi užimtumo galimybių
2. Jaunimas turi galimybę dalyvauti savo bendruomenės savivaldoje
3. Jaunimui sukurta užimtumo infrastruktūra
4. Informacijos prieinamumas apie jaunimo užimtumo galimybes
5. Bendruomenė remia viešus jaunimo renginius
6. Bendruomenė džiaugiasi jaunimu ir jį pripažįsta
7. Bendruomenė skiria lėšas jaunimo užsiėmimams
8. Bendruomenė remia teigiamą jaunimo vystymąsi
9. Bendruomenė remia jaunimo savanorystę ir lyderystės ugdymą
10. Bendruomenė turi veiksmingas partnerystes, kurios remia jaunimo užimtumo galimybes
11. Jaunimo aktyvumas ir noras žaisti yra puoselėjamas.
12. Jaunimas jaučiasi reikalingas savo bendruomenėje
13. Jaunimas turi galimybę dalyvauti programose, kuriose nori dalyvauti
14. Mokyklos remia draugiško jaunimui požiūrio turėjimą
15. Suaugusieji supranta ir remia jaunimo norą žaisti
16. Visų jaunimo grupių atstovai yra įtraukiami į užimtumo priemones

Ontarijo draugiškos jaunimui bendruomenės nominacija yra ilgalaikė, galioja penkerius metus. Visos kandidatuojančios bendruomenės gali būti nominuotos draugiškomis jaunimui pagal atitinkamų kriterijų skaičių ir gauti bronzą (10–11), sidabrą (12–13), auksą (14–15) ar platiną (16).

Svarbu pastebėti, kad šiuo atveju jaunimo amžius (13–19 m.) gerokai skiriasi nuo Lietuvoje reglamentuoto jaunimo amžiaus (14–29 m.), tad keliami kriterijai ir jų turinys privalo skirtis.

Oklandas, JAV **„The Oakland Youth-Friendly Business Network“**

„Draugiško jaunimui verslo“ apdovanojimų idėjai įtakos turėjo Oklando miesto Jungtinėse Amerikos Valstijose sukurtas tinklas „The Oakland Youth-Friendly Business Network“. Tai yra organizacija – draugiškų jaunimui verslų tinklas, kuris apdovanoja verslus, dalyvaujančius mentorystės programose, pasitikinčius, mokačius, įdarbinančius ar kitaip remiančius jaunimą bei jaunimo organizacijas. Oklando verslo tinklo apdovanojimams yra sudaryti iš šešių skirtingų nominacijų. Jaunimui draugiškas smulkus ir vidutinis verslas, didelis verslas, NVO ir VŠĮ yra apdovanojami, ne tuomet, jei tiesiogiai orientuoja verslo paslaugas ar prekes į jaunimą, bet jeigu nesiekdami pelno remia jaunimą ar jaunimo organizacijas. Tereikia užsiimti viena akcija, kuri yra palanki jaunimui, kad privataus sektoriaus atstovai galėtų būti nominuoti visuomenės kaip draugiški jaunimui. Verslai ar institucijos savęs nominuoti negali – nominacijos gali būti teikiamos tik piliečių, kurie mokosi, gyvena ar dirba Oklande. Nominacijos yra įvertinamos atsižvelgiant į nominacijų skaičių ir jų svarumą, vertinimo komisija yra sudaryta iš įvairių jaunimo atstovų.

Nominuoti ir pripažinti verslai gauna ženkliuką, kurį gali viešai demonstruoti, taip pat yra įtraukiami į jaunimui draugiškų verslų sąrašą.

Organizacija taip pat stipriai propaguoja mentorystę, kaip praktiką, kuri tiesiogiai atsižvelgia į jaunimą ir sprendžia jaunimo užimtumo ir nusikalstamumo problemas. Mentorius apdovanojimas priklauso nuo mentorystės laikotarpio: ji turi vykti mažiausiai šešis mėnesius ir būti aukštos kokybės. Svarbu yra ir tai, kad mentorius turi užsiimti mentoryste savanoriškai, be jokios pridėtinės finansinės paramos ar papildomo užmokesčio.

Slovėnija

„Slovenian Youth Friendly Municipality Awards”

2012-ais metais Slovėnijoje pablogėjus jaunimo situacijai, Ajdovščinos jaunimo taryba kartu su Jaunimo politikos institutu (Lietuvoje atitikmuo būtų Jaunimo reikalų departamentas) įsteigė jaunimui draugiškos savivaldybės sertifikatus, kaip nacionalinio palaikymo savivaldybėms simbolį, skatinantį stengtis dėl vietos jaunimo ir kryptingai įgyvendinti jaunimo politikos priemones. Savivaldybės yra pripažįstamos draugiškomis jaunimui, jei jos sėkmingai įgyvendina didžiąją dalį slovėnų jaunimo politikos keliamų reikalavimų. Apdovanojime yra atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- sistemingas jaunimo politikos įgyvendinimas;
- jaunimo dalyvavimas;
- jaunimo organizacijos;
- jaunimo informavimas;
- jaunimo užimtumas;
- jaunimo švietimas;
- būsto politika;
- jaunimo mobilumas;
- jaunimo ir savivaldybės bendradarbiavimas.

Iš dvidešimties registruotų vietos valdžių, 2012-ais metais Slovėnijoje buvo apdovanotos septynios savivaldybės. Liubljanos miestas buvo vienintelis, gavęs gerą įvertinimą visuose aštuoniuose kriterijuose. Šis slovėnų modelis yra pirmoji tokia nominacija Europos Sąjungoje.

3

METODIKA INTERAKTYVIAJAI SAVIVALDYBIŲ PLATFORMAI jaunimo politikos kontekste

Į jaunimą orientuotų jaunimo politikos priemonių, jas įgyvendinančių institucijų ir asmenų Lietuvoje yra ištis daug. Kiek? Į šį klausimą atsakyti sudėtinga dėl kelių priežasčių:

- Visų pirma, jaunimo politika yra horizontalioji viešosios politikos sritis, tad į jaunimą orientuotos institucijos ir organizacijos dirba ne tik jaunimo politikos, tačiau ir kitų politikos sričių kontekste. Nėra beveik nė vienos ministerijos, kuri vienaip ar kitaip nebūtų susijusi su jaunimu.
- Visų antra, nėra vieningos platformos, kurioje visos jaunimo politikos įgyvendinimo priemonės būtų matomos vienoje vietoje. Dažnai pateikiamas argumentas, kad visą informaciją rasti galima, ieškant skirtinguose šaltiniuose, tačiau tai komplikuoja tiek paieškos procesą, tiek valstybinės jaunimo politikos integralumą bei įvaizdį.

Vis dėlto, svarbu yra ne tik įvairių priemonių ir programų, orientuotų į jaunimą, egzistavimas, tačiau ir tikslinga komunikacija apie tai. Viena iš dažniausiai jaunimo politikos ekspertų įvardijamų problemų yra ne informacijos jaunimui trūkumas, o jos padrikumas. Jaunimui skirtą informaciją rengia ir ja dalinasi jaunimo organizacijos, jaunimo informavimo centrai, Jaunimo reikalų departamentas, atviri jaunimo centrai ir erdvės ir taip toliau - sąrašas ištis ilgas. Vis dėlto, norisi visus informacijos kanalus turėti vienoje vietoje ir šia vieninga platforma leisti naudotis visoms savivaldybėms, su jaunimu dirbančioms organizacijoms bei pavieniams asmenims, ypač regionuose. Svarbu suprasti, kad jaunimo politikos įgyvendinimas Lietuvoje yra patikėtas ne tik Jaunimo reikalų departamentui bei ir šešiasdešimčiai savivaldybių, kurios taip pat deleguoja kai kurias iš savo funkcijų tretiesiems asmenims, pavyzdžiui, jaunimo darbuotojams. Dėl šios priežasties, visuose Lietuvos regionuose jaunimo politika yra įgyvendinama vietos mastu, taikant bendras nacionalines priemones.

Siekiant sistemizuoti jaunimui paslaugas ar informaciją teikiančių organizacijų tinklą, Jaunimo reikalų departamentas, jaunimo organizacijos, jaunimo reikalų koordinatoriai kiekvienoje savivaldybėje, Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra ir kitos įstaigos renka ir pateikia duomenis skirtingais pavidalais (jaunimo politikos atlaso, duomenų lentelių, nuorodų į dokumentus, skirtingus informacijos šaltinius, t.t.), yra daugybė skirtingų tinklalapių, kurių informacija nėra koordinuojama vienoje vietoje.

Jaunimui bei technologijomis besinaudojančiai visuomenei priimtina forma yra interaktyvi, tad nusprendėme sukurti interaktyvų žemėlapi jaunimo politikos srityje. Šios platformos siekis yra vizualiai, jaunimui ir visuomenei patrauklia forma pateikti jaunimo politikos infrastruktūros ir priemonių visumą, pozicijuoti institucijas, organizacijas bei asmenis Lietuvoje ir suteikti lengvai prieinamus duomenis, su jaunimu dirbančių įstaigų bei asmenų „vizitines korteles“, kokybiškai pateikiant informaciją didinti sąsajas tarp jų.

Paspaudus ant kiekvieno žemėlapio punkto, atsiras organizacijos ar įstaigos „vizitinė kortelė“ - t.y. kontaktiniai duomenys bei trumpas aprašymas, kokias paslaugas jaunimui organizacija gali suteikti ar kaip prisideda prie jaunimo politikos įgyvendinimo regionuose. Tokia platforma bus aktuali ne

tik jaunimui ir visuomenei, norint išsiaiškinti specifinėje savivaldybėje į jaunimą orientuotas vietas bei paslaugas, bet ir su jaunimu dirbantiems asmenims įvairiose organizacijose.

Taip pat atsižvelgiama į faktą, kad 2016 metais pasikeitė beveik pusė savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių. Kai kurie iš jų žengia į jaunimo politiką pirmą kartą, tad ši platforma galėtų būti puiki pirminė ir tęstinė informacijos priemonė, parodanti, su kuriomis institucijomis, organizacijomis, asmenimis verta nedelsiant megzti ryšius savivaldybėje, stiprinti tarpinstitucinį ir tarpžinybinį bendradarbiavimą ir koordinuoti jų jaunimui vykdomas veiklas. Taip pat tai galėtų pasitarnauti ieškant partnerių kitose savivaldybėse.

Siekiant užtikrinti žemėlapiu tęstinumą, teisė administruoti šį žemėlapią bus suteikiama SADM Jaunimo reikalų skyriaus vyriausiajam specialistui, dirbančiam su regionine jaunimo politika.

Pats žemėlapis galės būti talpinamas SADM, JRD puslapyje, savivaldybių internetinėse svetainėse, kitų SADM Jaunimo skyriaus partnerių puslapiuose. Norint pasinaudoti šiuo žemėlapiu, reikės kreiptis į SADM Jaunimo skyriaus vyriausiąjį specialistą, dirbantį su regionine jaunimo politika, kuris suteiks informaciją, kaip šį žemėlapią įdėti į savo puslapį. Taip pat bus galima kreiptis pastebėjus klaidingus duomenis bei norint atnaujinti informaciją. Siekiant neapkrauti žemėlapiu administratoriaus techniniais darbais, duomenų atnaujinimas turėtų vykti kartą per metus. Šiuo metu formuojamo žemėlapių turinys – jaunimo politiką įgyvendinančių įstaigų ir asmenų regionuose tinklas:

1. Jaunimo reikalų koordinatoriai
2. Regioninės jaunimo organizacijų tarybos
3. Jaunimo organizacijos (nacionalinės su padaliniais regionuose)
4. Jaunimo darbo centrai
5. Jaunimo garantijų iniciatyvos
6. Atviri jaunimo centrai
7. Atviros jaunimo erdvės
8. Jaunimo informavimo ir konsultavimo taškai
9. Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūra

Žemėlapiai yra kuriami Google žemėlapių platformoje, kuria dauguma Lietuvos gyventojų naudojami vienu ar kitu būdu, todėl supranta, kaip ši platforma veikia. Šis žemėlapis įtraukia tik jaunimo politikos infrastruktūrą visoje Lietuvoje, tuo tarpu tokių taškų galima būtų pridėti ir kitose srityse, už kurias Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nėra atsakinga: švietimo (neformaliojo švietimo ir ugdymo paslaugas jaunimui teikiančias įstaigas, formaliojo švietimo įstaigas (vidurines mokyklas, gimnazijas, kolegijas, universitetus, profesines mokyklas)), sveikatos (visuomenės sveikatos biurus, jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinacinius centrus, priklausomybės ligų centrus, jaunimo narkologijos pagalbos centrą) ir kitose srityse.

Pirminis vizualus jaunimo politikos infrastruktūros interaktyviojo žemėlapiu pavyzdys matomas toliau pateiktuose paveiksliukuose.

☰ Jaunimo politikos žem... 🔍 ⋮

82 peržiūros
BENDRINTI REDAGUOTI

- Jaunimo reikalų koordinatoriai
- RJOT (įvestos 33, iš viso 39)
- Jaunimo darbo centrai
- Atviri jaunimo centrai**
 - 📍 Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centr...
 - 📍 Atviras jaunimo centras „Mes“
 - 📍 Justiniškių atviras jaunimo centras „Baz...
 - 📍 Vilniaus atviras jaunimo centras "Mes Pa...
 - ...dar 26
- Atviros jaunimo erdvės
- Jaunimo informavimas
- JTBA veikla
- Jaunimo garantijų iniciatyvos

← Vilniaus Antakalnio atviras jauni...

Pavadinimas
Vilniaus Antakalnio atviras jaunimo centras Žalianamis

Adresas
Antakalnio g. 84A, Vilnius

Telefonas
8 526 85845

El.paštas
zalianamis@gmail.com

Tinklalapis
<http://zalianamis.lt/>

